

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୪)

108 Upanishad (Vol – 4)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । ଉପନିଷଦକୁ ବେଦର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ 'ବେଦାନ୍ତ' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ 'ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା' ଓ 'ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ଷ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ ଦଶୋପନିଷଦ, ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩୫ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩୫ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ ୧୩୫ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଉକ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁକ୍ତଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହୁତ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୨	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବକ୍ରସୂତୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜୀବା ଲ, ଜବାଳି	ଯୋଗଚୂଡ଼ାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍ୱୟ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ୱତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସତ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଇଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମୁକ୍ତିକା	ଜୀବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ୟାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାବ୍- ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ଧ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂକ୍ଷ୍ମ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ରମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ- ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୃୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଳ, ଶରଭ, ଭୃଗୁଜାବାଳ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାନ୍ତିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସମୁଦାୟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ବୈଷ୍ଣବ ଉପନିଷଦ

(Vaishnava Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଗୋପାଳତାପିନୀ ଉପନିଷଦ

(Gopalataapinyupanisat / Gopalataapini Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଡରଶୀସେନ ମେହେର

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର

ବଲାଙ୍ଗୀର, ଓଡ଼ିଶା,

mehrtaranisen1@gmail.com

ଗୋପାଳତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ / ଗୋପାଳତାପିନୀ ଉପନିଷଦ
(ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ଏବଂ ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍)

॥ ଅଥ ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଷ୍ଣୁପଦାଗାରଂ ସବିଶେଷତଃସ୍ତୋତ୍ବଲମ୍ ।
ପ୍ରତିସ୍ତୋତ୍ରିବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ନିର୍ବିଶେଷଂ ହରିଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତ୍ରନ୍ତୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଗୋପାଳତାପନଂ କୃଷ୍ଣଂ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ୟଂ ବରାହକମ୍ ।
ଶାତ୍ୟାୟନୀ ହୟଗ୍ରୀବଂ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଂ ଚ ଗାରୁଡମ୍ ॥

ଓଁ କୃଷିର୍ଭୂବାଚକଃ ଶବ୍ଦୋ ନଷ୍ଟ ନିର୍ବୃତିବାଚକଃ ।
ତସ୍ମୈଚୈକ୍ୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣ ଇତ୍ୟଭିଧୀୟତେ ॥ ୧ ॥

॥ ପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପାୟ କୃଷ୍ଣାୟାକ୍ଲିଷ୍ଟକାରିଣେ ।
ନମୋ ବେଦାନ୍ତବେଦ୍ୟାୟ ଗୁରବେ ବୁଦ୍ଧିସାକ୍ଷିଣେ ॥ ୧ ॥

ଓଁ ମୁନୟୋ ହ ବୈ ବ୍ରାହ୍ମଣମୁରୁଃ କଃ ପରମୋ ଦେବଃ କୁତୋ ମୃତ୍ୟୁର୍ବିଭେତି
କସ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନେନାଖିଲଂ ଭାତି କେନେଦଂ ବିଶ୍ୱଂ ସଂସରତୀତି ।

ତଦୁ ହୋବାତ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ବୈ ପରମଂ ଦୈବତଂ ଗୋବିନ୍ଦାନୁତୁ୍ୟର୍ବିଭେତି
ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭଞ୍ଜାନେନ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାତଂ ଭବତି ସ୍ଵାହେଦଂ ସଂସରତୀତି ।
ତଦୁହୋରୁଃ କଃ କୃଷ୍ଣେ ଗୋବିନ୍ଦଶ୍ଚ କୋଽସାବିତି ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭଃ କଃ
କା ସ୍ଵାହେତି ତାନୁବାତ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ପାପକର୍ଷଣୋ ଗୋଭୂମିବେଦବେଦିତୋ
ବେଦିତା ଗୋପୀଜନାବିଦ୍ୟାକଲାପ୍ରେରକଃ ।
ତନ୍ନାୟା ଚେତି ସକଳଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମୈତଦ୍ୟୋ ଧ୍ୟାୟତି ରସତି ଭଜତି
ସୋଽମୃତୋ ଭବତି ସୋଽମୃତୋ ଭବତୀତି ॥ ୧ ॥

ତେ ହୋରୁଃ କିଂ ତଦ୍ରୂପଂ କିଂ ରସନଂ କଥଂ ବାଽହୋ ତଦ୍-ଭଜନଂ
ତସ୍ମିନ୍ ବିବିଦିଷତାମାଶ୍ୟାହୀତି ।
ତଦୁ ହୋବାତ ହୈରଣ୍ୟା ଗୋପବେଷମଭ୍ରାମଂ ତରୁଣଂ କଳ୍ପଦ୍ରୁମାଶ୍ରିତମ୍ ।

ତଦିହ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———

ସତ୍-ପୁଣ୍ଡରୀକନୟନଂ ମେଘାଭଂ ବୈଦ୍ୟୁତାମ୍ବରମ୍ ।
ଦ୍ଵିଭୁଜଂ ଜ୍ଞାନମୁଦ୍ରାଭ୍ୟଂ ବନମାଲିନମୀଶ୍ଵରମ୍ ॥

ଗୋପଗୋପାଙ୍ଗନାବୀତଂ ସୁରଦ୍ରୁମତଳାଶ୍ରିତମ୍ ।
ଦିବ୍ୟାଲଂକରଣୋପେତଂ ରତ୍ନପଙ୍କଜମଧ୍ୟଗମ୍ ॥

କାଲିନ୍ଦୀଜଳକଲ୍ଲୋଲାସଞ୍ଜିମାରୁତସେବିତମ୍ ।
ଚିତ୍ରୟଂଶ୍ଚେତସା କୃଷ୍ଣଂ ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ସଂସୃତେଃ ॥ ଇତି ॥

ତସ୍ୟ ପୁନା ରସନଭଜନଭୂମୀନ୍ମୁସଂପାତଃ କାମାଦି କୃଷ୍ଣାୟେତ୍ୟେକଂ ପଦଂ
ଗୋବିନ୍ଦାୟେତି ଦ୍ଵିତୀୟଂ ଗୋପୀଜନେତି ତୃତୀୟଂ ବଲ୍ଲଭାୟେତି ତୁରୀୟଂ
ସ୍ଵାହେତି ପଞ୍ଚମମିତି ପଞ୍ଚପଦୀଂ ପ୍ରଜପନ୍ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗଂ ଦ୍ୟାବାଭୂମୀ
ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରମସୌ ସାଗ୍ନୀ ତଦ୍ରୂପତୟା ବ୍ରହ୍ମ ସଂପଦ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମ ସଂପଦ୍ୟତେ ଇତି ॥ ୨ ॥

ତଦେଷ ଶ୍ଳୋକଃ ———

କ୍ଳୀମିତ୍ୟେବାଦାବାଦାୟ କୃଷ୍ଣାୟ ଯୋଗଂ ଗୋବିନ୍ଦାୟୋତ ତ ।
 ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭାୟ ବୃହଦ୍-ଘନଂ ଶ୍ୟାମଂ ତଦପ୍ୟୁଦରେଦ୍ୟା ।
 ଗତିସ୍ତ୍ରୟାସ୍ତ୍ର ମତ୍-କ୍ଷୁ ନାନ୍ୟା ଗତିଃ ସ୍ୟାଦିତି ଭକ୍ତିରସ୍ୟ ଭଜନଂ
 ତଦିହାମୁଦ୍ରୋପାଧିନୈରାଶ୍ୟେନୈବାମୁଷ୍ମିନ୍ନନଃକଲ୍ପନମେତଦେବ
 ତ ନୈଷ୍କର୍ମ୍ୟଂ କୃଷ୍ଣଂ ସତ୍ତ୍ଵଂ ବିପ୍ରା ବହୁଧା ଯଜନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦଂ ସତ୍ତ୍ଵଂ ବହୁଧା ରସନ୍ତି
 ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭୋ ଭୁବନାନି ଦଧ୍ରେ ସ୍ଵାହାଶ୍ରିତୋ ଜଗଦୈଜୟସୁରେତାଃ ।
 ବାୟୁର୍ଯଥୈକୋ ଭୁବନଂ ପ୍ରବିଷ୍ଟୋ ଜନେ୍ୟ ଜନେ୍ୟ ପଞ୍ଚରୂପୋ ବଭୂବ ।
 କୃଷ୍ଣସ୍ତଥୈକୋଽପି ଜଗନ୍ନିତାର୍ଥଂ ଶବ୍ଦେନାସୌ ପଞ୍ଚପଦୋ ବିଭାତୀତି ॥ ୩ ॥

ତେ ହୋତୁରୁପାସନମେତସ୍ୟ ପରମାତ୍ମନୋ ଗୋବିନ୍ଦସ୍ୟାଖିଲାଧାରିଣୋ ବ୍ରହ୍ମୀତି ।
 ତାନୁବାଚ ବ୍ରହ୍ମା ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ପୀଠଂ ହୈରଣ୍ୟମଷ୍ଟପଲ୍ଲାଶମମୁଜଂ
 ତଦନ୍ତରାଲିକାନଲାସ୍ତୟୁଗଂ ତଦନ୍ତରାଦ୍ୟାର୍ଣ୍ଣ ବିଲିଖୀତ କୃଷ୍ଣାୟ ।
 ନମ ଇତି ବୀଜାଦ୍ୟଂ ସ ବ୍ରାହ୍ମଣମାଧ୍ୟାୟାନଙ୍ଗମନୁ ଗାୟତ୍ରୀଂ ଯଥାବଦ୍ୟାସଜ୍ୟ ଭୂମଣ୍ଡଳଂ
 ମୂଲବେଷ୍ଟିତଂ କୃତ୍ଵାଽଙ୍ଗବାସୁଦେବାଦିରୁକ୍ଳିଶ୍ୟାଦିସ୍ଵଶକ୍ତୀନ୍ନାଦିବସୁଦେବାଦିପାର୍ଥାଦିନିଧ୍ୟାଦିବୀତଂ
 ଯଜେହଂଧ୍ୟାସୁ ପ୍ରତିପଞ୍ଚିତିରୂପଚାରୈସ୍ତେନାସ୍ୟାଖିଲଂ ଭବତ୍ୟଖିଲଂ ଭବତୀତି ॥ ୪ ॥

ତଦିହ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———

ଏକୋ ବଶୀ ସର୍ବଗଃ କୃଷ୍ଣ ଇତ୍ୟ ଏକୋଽପି ସନ୍-ବହୁଧା ଯୋ ବିଭାତି ।
 ତଂ ପୀଠସ୍ତଂ ଯୋନୁଭଜନ୍ତି ଧୀରାସ୍ତେଷାଂ ସୁଖଂ ଶାଶ୍ଵତଂ ନେତରେଷାମ୍ ॥

ନିତ୍ୟୋ ନିତ୍ୟାନାଂ ଚେତନଶ୍ଚେତନାନାମେକୋ ବହୁନାଂ ଯୋ ବିଦଧାତି କାମାନ୍ ।
 ତଂ ପୀଠଗଂ ଯୋନୁଯଜନ୍ତି ବିପ୍ରାସ୍ତେଷାଂ ସିଦ୍ଧିଃ ଶାଶ୍ଵତୀ ନେତରେଷାମ୍ ॥

ଏତଦ୍ଵିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ଯୋ ନିତ୍ୟୋଦ୍ୟୁକ୍ତାଃ ସ୍ତଂଯଜନ୍ତେ ନ କାମାତ୍ ।
 ତେଷାମସୌ ଗୋପରୂପଃ ପ୍ରୟତ୍ନାତ୍-ପ୍ରକାଶୟେଦାତ୍ମପଦଂ ତଦୈବ ॥

ଯୋ ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ବିଦଧାତି ପୂର୍ବଂ ଯୋ ବିଦ୍ୟାସ୍ତସ୍ମୈ ଗାପୟତି ସ୍ଥ କୃଷ୍ଣଃ ।
ତଂ ହ ଦେବମାତ୍ମବୃତ୍ତିପ୍ରକାଶଂ ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ବେ ଶରଣମମ୍ନଂ ବ୍ରଜେତ୍ ॥

ଓଂକାରେଣାନ୍ତରିତଂ ଯୋ ଜପତି ଗୋବିନ୍ଦସ୍ୟ ପଞ୍ଚପଦଂ ମନୁଂ ତମ୍ ।
ତସ୍ୟୈବାସୌ ଦର୍ଶୟେଦାତ୍ମରୂପଂ ତସ୍ମାନ୍ମୁମୁକ୍ଷୁରଭ୍ୟାସେନ୍ନିତ୍ୟଶାନ୍ତ୍ୟୈ ॥

ଏତସ୍ମାଦନେ୍ୟ ପଞ୍ଚପଦାଦଭୂବନ୍-ଗୋବିନ୍ଦସ୍ୟ ମନବୋ ମାନବାନାମ୍ ।
ଦଶାର୍ଣ୍ଣାଦ୍ୟାସ୍ତେଽପି ସଂକ୍ରନ୍ଦନାଦୈ୍ୟରଭ୍ୟସ୍ୟନ୍ତେ ଭୂତିକାମୈର୍ଯଥାବତ୍ ॥

ତଦେତସ୍ୟ ସ୍ୱରୂପାର୍ଥଂ ବାଚା ବେଦୟେତି ତେ ପପ୍ରଞ୍ଛୁସ୍ତଦୁ ହୋବାଚ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ।
ଅନବରତଂ ମୟା ଧ୍ୟାତସ୍ତତଃ ପରାର୍ଥାନ୍ତେ ସୋଽବୁଧ୍ୟାତ ଗୋପବେଷୋ
ମେ ପୁରସ୍ତାଦାବିର୍ଭୂବ ତତଃ ପ୍ରଣତୋ ମାୟା ।
ଅନୁକୂଲେନ ହୃଦା ମହ୍ୟମଷ୍ଟାଦଶାର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରୂପଂ ସୃଷ୍ଟୟେ ଦତ୍ତାଂତ୍ରହିତଃ ପୁନଃ ସିସୃକ୍ଷା ମେ
ପ୍ରାଦୁରଭୂତେଷ୍ଟକ୍ଷରେଷୁ ଭବିଷ୍ୟଜ୍ଜଗଦ୍ରୂପଂ ପ୍ରାକାଶୟଂସ୍ତଦାହ ତଦାହ ॥ ୫ ॥

ଅନୁକୂଲେନ ହୃଦା ମହ୍ୟମଷ୍ଟାଦଶାର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରୂପଂ ସୃଷ୍ଟୟେ ଦତ୍ତାଂତ୍ରହିତ ଇତି ।
ଆକାଶାଦାପୋ ଜଳାତ୍-ପୃଥ୍ୱୀ ତତୋଽଗ୍ନିର୍ବିନ୍ଦୋରିନ୍ଦୁଃ, ତସ୍ମିଂପାତାଦର୍କଂ ।
ଇତି କ୍ଳୀଂକାରାଦସୃଜଂ କୃଷ୍ଣାଦାକାଶଂ ଖାଦ୍ୱାୟୁରିତ୍ୟୁରାସୁରଭିବିଦ୍ୟାଃ
ପ୍ରାଦୁରକାର୍ଷଂ ତଦୁତ୍ତରାତ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀପୁସାଦି ତ , ଇଦଂ ସକଲମିଦଂ ସକଲମିତି ॥ ୬ ॥

ଏତସ୍ୟୈବ ଯଜନେନ ତନ୍ତ୍ରଧୃଜୋ ଗତମୋହମାତ୍ମାନଂ ବେଦୟିତ୍ୱୋଂକାରାନ୍ତରାଲିକଂ
ମନୁମାବର୍ତ୍ତୟନ୍ , ସଙ୍ଗରହିତୋଽତ୍ୟାପତତ୍ ।
ତଦ୍ୱିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ସଦା ପଶ୍ୟନ୍ତି ସୁରୟଃ ।
ଦିବୀବ ତକ୍ଷୁରାତତମ୍ ।
ତସ୍ମାଦେତନ୍ନିତ୍ୟମଭ୍ୟାସେନ୍ନିତ୍ୟମଭ୍ୟାସେଦିତି । ॥୭॥

ତଦାହୁରେକେ ଯୁସ୍ୟ ପ୍ରଥମପଦାଦ୍-ଭୂମିର୍ଦ୍ଭୂତୀୟପଦାଞ୍ଜଳଂ
ତୃତୀୟପଦାଞ୍ଜେଜଶ୍ଚତୁର୍ଥାୟାୟୁଷ୍ଟରମାଦ୍ୟୋମେତି ।
ବୈଷ୍ଣବଂ ପଞ୍ଚିବ୍ୟାହୃତିମୟଂ ମନ୍ତ୍ରଂ କୃଷ୍ଣାବଭାସଂ
କୈବଲ୍ୟସ୍ତୈଃ ସତତମାବର୍ତ୍ତୟେଦିତି ॥

ତଦନ୍ତ୍ର ଗାଥାଃ ———

ଯୁସ୍ୟ ପୂର୍ବପଦାଦ୍-ଭୂମିର୍ଦ୍ଭୂତୀୟାୟୁଲିଲୋଦ୍-ଭବଃ ।
ତୃତୀୟାଞ୍ଜେଜ ଉଦ୍-ଭୂତଂ ଚତୁର୍ଥାଞ୍ଜକ୍ଷବାହନଃ ॥

ପଞ୍ଚିମାଦମ୍-ବରୋପୃଷ୍ଠିସ୍ତମେବୈକଂ ସମଭ୍ୟସେତ୍ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ୱଜୋଽଗମଦ୍ୱିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦମବ୍ୟୟମ୍ ॥

ତତୋ ବିଶୁଦ୍ଧଂ ବିମଳଂ ବିଶୋକମଶେଷଲୋଭାଦିନିରସ୍ତସଙ୍ଗମ୍ ।
ୟଞ୍ଜପଦଂ ପଞ୍ଚିପଦଂ ତଦେବ ସ ବାସୁଦେବୋ ନ ଯତୋଽନ୍ୟଦସ୍ତି ॥

ତମେକଂ ଗୋବିନ୍ଦଂ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦବିଗ୍ରହଂ ପଞ୍ଚିପଦଂ ବୃନ୍ଦାବନେ
ସୁରଭୁରୁହତଲାସୀନଂ ସତତଂ ସମରୁଦ୍ଧଶୋଽହଂ ପରମୟା ସୁତ୍ୟା ତୋଷୟାମି ॥ ୮ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ନମୋ ବିଶ୍ଵରୂପାୟ ବିଶ୍ଵସ୍ଥିତ୍ୟନ୍ତହେତବେ ।
ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରାୟ ବିଶ୍ଵାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ନମୋ ବିଜ୍ଞାନରୂପାୟ ପରମାନନ୍ଦରୂପିଣେ ।
କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋପୀନାଥାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ନମଃ କମଲନେତ୍ରାୟ ନମଃ କମଲମାଲିନେ ।
ନମଃ କମଲନାଭାୟ କମଲାପତୟେ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ବର୍ହାପୀତାଭିରାମାୟ ରାମାୟାକୁଷ୍ମେଧସ୍ତେ ।
ରମାମାନସହଂସାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥

କଂସବଂଶବିନାଶାୟ କେଶିଚାଣୁରଘାତିନେ ।
ବୃଷଭଧ୍ଵଜବନ୍ଦ୍ୟାୟ ପାର୍ଥସାରଥୟେ ନମଃ ॥ ୫ ॥

ବେଶୁବାଦନଶୀଳାୟ ଗୋପାଲ୍ଲୀୟାହିମର୍ଦ୍ଦିନେ ।
କାଲିନ୍ଦୀକୂଳଲୋଳାୟ ଲୋଳକୁଣ୍ଡଳଧାରିଣେ ॥ ୬ ॥

ପଲ୍ଲବୀନୟନାମ୍ବୋଜମାଲିନେ ନୃତ୍ୟଶାଲିନେ ।
ନମଃ ପ୍ରଣତପାଲ୍ଲୀୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭ ॥

ନମଃ ପାପପ୍ରଣାଶାୟ ଗୋବର୍ଧନଧରାୟ ତ ।
ପୁତନାଜୀବିତାନ୍ତାୟ ତୃଣାବର୍ତ୍ତାସୁହାରିଣେ ॥ ୮ ॥

ନିଷ୍କଲାୟ ବିମୋହାୟ ଶୁଦ୍ଧାୟାଶୁଦ୍ଧବୈରିଣେ ।
ଅଦ୍ଵିତୀୟାୟ ମହତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୯ ॥

ପ୍ରସୀଦ ପରମାନନ୍ଦ ପ୍ରସୀଦ ପରମେଶ୍ୱର ।
ଆଧିବ୍ୟାଧିଭୁଜଂଗେନ ଦଷ୍ଟଂ ମାମୁଦ୍ଧର ପ୍ରଭୋ ॥ ୧୦ ॥

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୁକ୍ମିଣୀକାନ୍ତ ଗୋପୀଜନମନୋହର ।
ସଂସାରସାଗରେ ମଗ୍ନଂ ମାମୁଦ୍ଧର ଜଗଦ୍ଭୁରୋ ॥ ୧୧ ॥

କେଶବ କ୍ଳେଶହରଣ ନାରାୟଣ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପରମାନନ୍ଦ ମାଂ ସମୁଦ୍ଧର ମାଧବ ॥ ୧୨ ॥

ଅଥ ହୈବଂ ସ୍ମୃତିଭିରାଚାଧୟାମି ତେ ଯୁୟଂ ତଥା ପଞ୍ଚପଦଂ ଜପନ୍ତଃ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ତଃ ସଂସୃତିଂ ତରିଷ୍ୟାଥେତି ସ ହୋବାଚ ହୈରଣ୍ୟଃ ।
ଅମ୍ନଂ ପଞ୍ଚପଦଂ ମନ୍ତ୍ରମାବର୍ତ୍ତୟେଦ୍ୟଃ ସ ଯାତ୍ୟନାୟାସତଃ କେବଲଂ ତତ୍ ।
ଅନେଜଦେକଂ ମନସୋ ଜବୀୟୋ ନୈନଢ୍ଵେବା ଆପୁବନ୍ପୂର୍ବମର୍ଷଦିତି ।
ତସ୍ମାକ୍ନୁଷ୍ଠ ଏବ ପରୋ ଦେବସ୍ତଂ ଧ୍ୟାୟେତ୍ ରସେତ୍ ଭଜେତ୍
ଭଜେଦିତ୍ୟୋଂ ତସ୍ମଦିତି ॥ ୧୩ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନୁ୍ୟପନିଷସ୍ତୁତ୍ୱତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ୱଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନୁ୍ୟପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଗୋପାଳୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍

॥ ଅଥ ଗୋପାଳୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦରୂପାୟ କୃଷ୍ଣାୟାକ୍ଲିଷ୍ଟକର୍ମଣେ ।
ନମୋ ବେଦାନ୍ତବେଦ୍ୟାୟ ଗୁରବେ ବୁଦ୍ଧିସାକ୍ଷିଣେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ଦ୍ଵିରେରଞ୍ଜେସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷ୍ଟା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ॥
ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାକ୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ଏକଦା ହି ବ୍ରଜସ୍ତ୍ରିୟଃ ସକାମାଃ ଶର୍ବରୀମୁଷିତ୍ୱା
ସର୍ବେଶ୍ଵରଂ ଗୋପାଲଂ କୃଷ୍ଣଂ ହି ତା ଉଚିରେ ।
ଭବାର ତାଃ କୃଷ୍ଣମନୁଃ କସ୍ତୈ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ଭୈକ୍ଷ୍ୟଂ ଦାତବ୍ୟଂ ଭବତି ଦୁର୍ବାସସେତି ।
କଥଂ ଯାସ୍ୟାମୋତୀର୍ତ୍ତା ଜଲଂ ଯମୁନାୟାଃ ।
ଯତଃ ଶ୍ରେୟୋ ଭବତି କୃଷ୍ଣେତି କୃଷ୍ଣୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀତୁ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ମାର୍ଗଂ ବୋ ଦାସ୍ୟତୁ୍ୟଭାନା
ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।
ଅଗାଧା ଗାଧା ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।
ଅପୂତଃ ପୂତୋ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱାବ୍ରତୀ ବ୍ରତୀ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।
ନିଷ୍କାମଃ ସକାମୋ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।

ଅଶ୍ରୋତ୍ରିୟଃ ଶ୍ରୋତ୍ରିୟୋ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ତୁତ୍ବା ଶ୍ରୁତ୍ବା ତଦ୍ବାର ହ ବୈ
 ସ୍ତୁତ୍ବା ତଦ୍ବାକ୍ୟେନ ତୀର୍ତ୍ତା ତାଂ ସୌର୍ଯ୍ୟାଂ ହି ବୈ ଗତ୍ବାଗ୍ରମଂ ପୁଣ୍ୟତମଂ
 ନତ୍ବା ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠତମଂ ହି ରୌଦ୍ରଂ ଚେତି ଦତ୍ତାଂସ୍ତୈ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ କ୍ଷୀରମୟଂ
 ଘୃତମୟଂ ମିଷ୍ଠତମଂ ହି ବା ଇଷ୍ଠତମଃ ସ ଦୁଷ୍ଠଃ ସ୍ନାତ୍ବା ଭୃକ୍ଷ୍ମାଂଶିଷଂ
 ପ୍ରୟୋଜ୍ୟାଜ୍ଞାମଦାକ୍ରଥଂ ଯାସ୍ୟାମୋଃତୀର୍ତ୍ତା ସୌର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ସ ହୋବାଚ ମୁନିର୍ଦୁର୍ବାସିନଂ ମାଂ ସ୍ତୁତ୍ବା ବୋ ଦାସ୍ୟତୀତି ମାର୍ଗମ୍ ।
 ତାସାଂ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠା ଗାନ୍ଧର୍ବୀ ହୋବାଚ ସହୈବୈତାଭିରେବଂ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ କଥଂ କୃଷ୍ଣୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ।
 କଥଂ ଦୁର୍ବାସିନୋ ମୁନିସ୍ତାଂ ହି ମୁଖ୍ୟାଂ ବିଧାୟ ପୂର୍ବମନୁ କୃତ୍ବା ତୁଷ୍ଠୀମାସୁଃ ।
 ଶବ୍ଦବାନାକାଶଃ ଶବ୍ଦାକାଶାଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ଥିନ୍ନାକାଶେ ତିଷ୍ଠତ୍ୟାକାଶସ୍ତଂ ନ ବେଦ ସ
 ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୧ ॥

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣବାନ୍ଧାୟଃ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣବାୟୁଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ଥିନ୍ନାୟୌ ତିଷ୍ଠତି ବାୟୁର୍ନ ବେଦ ତଂ ସ
 ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ରୂପବଦିଦଂ ତେଜୋ ରୂପାଗ୍ନିଭ୍ୟାଂ
 ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ଥିନ୍ନଗ୍ନୌ ତିଷ୍ଠତ୍ୟଗ୍ନିର୍ନ ବେଦ ତଂ ହି ସ ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୨ ॥

ରସବତ୍ୟ ଆପୋ ରସାଦ୍-ଭୋ ଭିନ୍ନାସ୍ତାସ୍ତସ୍ମୃ ତିଷ୍ଠତି ।
 ଆପୋ ନ ବିଦୁସ୍ତଂ ହି ସ ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୩ ॥

ଗନ୍ଧବତୀ ଭୂମିର୍ଗନ୍ଧଭୂମିଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ୟାଂ ଭୂମୌ ତିଷ୍ଠତି ଭୂମିର୍ନ
 ବେଦ ତଂ ହି ସ ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୪ ॥

ଇଦଂ ହି ମନସ୍ତେଷ୍ଠେବଂ ହି ମନୁତେ ତାନିଦଂ ଗୃହ୍ଣାତି ।
 ଯତ୍ର ହି ସର୍ବମାତ୍ମୈବାଭୁଞ୍ଜତ ବା କୁତ୍ର ମନୁତେ କ୍ବ ବା ଗଚ୍ଛତୀତି ସ
 ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୫ ॥

ଅୟଂ ହି କୃଷ୍ଣୋ ଯୋ ବୋ ହି ପ୍ରେଷ୍ଠଃ ଶରୀରଦ୍ବୟକାରଣଂ ଭବତି
ଦ୍ବୌ ସୁପର୍ଣ୍ଣୌ ଭବତୋ ବ୍ରହ୍ମଣୋଂ ଶତ୍ରୁତସ୍ତଥେତରୋ ଭୋକ୍ତା ଭବତି ।
ଅନ୍ୟୋ ହି ସାକ୍ଷୀ ଭବତୀତି ॥ ୭ ॥

ବୃକ୍ଷଧର୍ମେ ଚୌ ତିଷ୍ଠତୋଽଭୋକ୍ତୁଭୋକ୍ତାରୌ ପୂର୍ବୋ ହି ଭୋକ୍ତା ଭବତି ।
ତଥେତରୋଽଭୋକ୍ତା କୃଷ୍ଣୋ ଭବତୀତି ଯତ୍ର ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟେ ନ ବିଦାମୋ
ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟାଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନୋ ବିଦ୍ୟାମୟୋ ଯଃ ସ କଥଂ ବିଷୟୀ ଭବତୀତି ॥ ୭ ॥

ଯୋ ହି ବୈ କାମେନ କାମାନ୍-କାମୟତେ ସ କାମୀ ଭବତି ଯୋ ହି ବୈ
ତୁକାମେନ କାମାନ୍ କାମୟତେ ସୋଽକାମୀ ଭବତୀତି ।
ଜନ୍ମଜରାଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନଃ ସ୍ଥାଣୁରୟମଚ୍ଛେଦ୍ୟୋଽୟମ୍ ।
ୟୋଽସୌ ସୂର୍ଯ୍ୟେ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ ଗୋଷୁ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ ଗୋପାନ୍-ପାଲୟତି
ୟୋଽସୌ ଗୋପେଷୁ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ ସର୍ବେଷୁ ଦେବେଷୁ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ
ସର୍ବେର୍ବେଦୈର୍ଗାୟତେ ଯୋଽସୌ ସର୍ବେଷୁ ଭୂତେଷ୍ଠାବିଶ୍ୟ ତିଷ୍ଠତି
ଭୂତାନି ଚ ବିଦଧାତି ସ ବୋ ହି ସ୍ଵାମୀ ଭବତୀତି ॥ ୮ ॥

ସା ହୋବାଚ ଗାନ୍ଧର୍ବୀ କଥଂ ବାଂସ୍ଥାସୁ ଜାତୋଽସୌ ଗୋପାଲଃ କଥଂ ବା ଜ୍ଞାତୋଽସୌ
ତ୍ବୟା ମୁନେ କୃଷ୍ଣଃ ।
କୋ ବାଂସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଃ । କିଂ ବାଂସ୍ୟ ସ୍ଥାନଂ । କଥଂ ବା ଦେବକ୍ୟାଂ ଜାତଃ ।
କୋ ବାଂସ୍ୟ ଜାୟାନ୍-ରାମୋ ଭବତି । କୀଦୃଶୀ ପୂଜାଂସ୍ୟ ଗୋପାଲସ୍ୟ ଭବତି ।
ସାକ୍ଷାତ୍-ପ୍ରକୃତିପରୟୋରୟମାତ୍ମା ଗୋପାଲଃ କଥମବତୀର୍ଣ୍ଣୋ ଭୂମ୍ୟାଂ ହି ବୈ ॥ ୯ ॥

ସ ହୋବାଚ ତାଂ ହି ବା ଏକୋ ହି ବୈ ପୂର୍ବଂ ନାରାୟଣୋ ଦେବୋ
ୟସ୍ମିଂଲ୍ଲୋକା ଓତାଶ୍ଚ ପ୍ରୋତାଶ୍ଚ ତସ୍ୟ ହୃଦ୍ବ୍ରାହ୍ମଣୋଽବ୍ୟୟୋନିଃ ।
ସ ପିତା ତସ୍ମୈ ହ ବରଂ ଦଦୌ । ସ କାମପ୍ରଶ୍ନମେବ ବଦ୍ରେ ।

ତଂ ହାସ୍ତେ ଦଦୌ ସ ହୋବାଚାନ୍ତୟେନିରବତାରାଣାଂ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠୋଽବତାରଃ
କୋ ଭବତି ଯେନ ଲୋକାସ୍ତୁଷ୍ଟା ଦେବାସ୍ତୁଷ୍ଟା ଭବନ୍ତି ଯଂ ସ୍ତୂତ୍ବା ବା ମୁକ୍ତା
ଅସ୍ଥାସ୍ତଂସାରାଦ୍-ଭବନ୍ତି କଥଂ ବାଃସ୍ୟାବତାରସ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମତା ଭବତି || ୧୦ ||

ସ ହୋବାଚ ତଂ ହି ନାରାୟଣୋ ଦେବଃ ସକାମ୍ୟା ମେରୋଃ ଶୃଙ୍ଗେ
ୟଥା ସପ୍ତ ପୁର୍ୟୋ ଭବନ୍ତି ତଥା ହି ନିଷ୍କାମ୍ୟାଃ ସକାମ୍ୟାଶ୍ଚ ଭୂଲୋକତକ୍ରେ
ସପ୍ତ ପୁର୍ୟୋ ଭବନ୍ତି ତାସାଂ ମଧ୍ୟେ ସାକ୍ଷାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଗୋପାଲପୁରୀ ହିତି ସକାମ୍ୟା
ନିଷ୍କାମ୍ୟା ଚ ଦେବାନାଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ଚ ଭବତି || ୧୧ ||

ୟଥା ହି ବୈ ସରସି ପଦ୍ମଂ ତିଷ୍ଠତି ତଥା ଭୂମ୍ୟାଂ ହି ତିଷ୍ଠତୀତି ।
ଚକ୍ରେଣ ରକ୍ଷିତା ହି ବୈ ମଧୁରା ତସ୍ମାଦ୍ଭୋପାଲପୁରୀ ହି ଭବତୀତି ।
ବୃହଦ୍-ବୃହଦ୍ବନଂ ମଧୋର୍ମଧୁବନଂ ତାଲସ୍ତାଲବନଂ କାମ୍ୟାଃ କାମବନଂ ବହୁଲୋ
ବହୁଲବନଂ କୁମୁଦଃ କୁମୁଦବନଂ ଖଦିରଃ ଖଦିରବନଂ ଭଦ୍ରୋ ଭଦ୍ରବନଂ ଭାଣ୍ଡୀର
ଇତି ଭାଣ୍ଡୀରବନଂ ଶ୍ରୀବନଂ ଲୋହବନଂ ବୃନ୍ଦୟା ବୃନ୍ଦାବନମେତୈରାବୃତା ପୁରୀ ଭବତି || ୧୨ ||

ତତ୍ର ତେଷ୍ଟେବଂ ଗହନେଶ୍ଵେବ ଦେବା ମନୁଷ୍ୟା ଗନ୍ଧର୍ବା ନାଗାଃ
କିଂନରା ଗାୟନ୍ତ୍ରୀତି ନୃତ୍ୟନ୍ତ୍ରୀତି ତତ୍ର ଦ୍ଵାଦଶାଦିତ୍ୟା ଏକାଦଶ ରୁଦ୍ରା
ଅଶ୍ଵୌ ବସବଃ ସପ୍ତ ମୁନୟୋ ବ୍ରହ୍ମା ନାରଦଶ୍ଚ ପଞ୍ଚ ବିନାୟକା
ବୀରେଶ୍ଵରୋ ରୁଦ୍ରେଶ୍ଵରୋଽମ୍ବିକେଶ୍ଵରୋ ଗଣେଶ୍ଵରୋ ନୀଳକଣ୍ଠବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରୋ
ଗୋପାଳେଶ୍ଵରୋ ଭଦ୍ରେଶ୍ଵର ଏତଦାଦ୍ୟାନି ଲିଙ୍ଗାନି ଚତୁର୍ବିଂଶତିର୍ଭବନ୍ତି ।
ଦ୍ଵେ ବନେ ସ୍ତଃ କୃଷ୍ଣବନଂ ଭଦ୍ରବନଂ ତୟୋରନ୍ତର୍ଦ୍ଵାଦଶ ବନାନି
ପୁଣ୍ୟାନି ପୁଣ୍ୟତମାନି ତେଷ୍ଠେବ ଦେବାସ୍ତିଷ୍ଠନ୍ତି ସିଦ୍ଧାଃ ସିଦ୍ଧିଂ ପ୍ରାପ୍ତାସ୍ତତ୍ର
ହି ରାମସ୍ୟ ରାମା ମୂର୍ତ୍ତିଃ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନମୂର୍ତ୍ତିରନିରୁଦ୍ଧସ୍ୟାନିରୁଦ୍ଧମୂର୍ତ୍ତିଃ
କୃଷ୍ଣସ୍ୟ କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତିର୍ବନେଶ୍ଵେବ ମଧୁରାସ୍ତେବ ଦ୍ଵାଦଶ ମୂର୍ତ୍ତୟୋ ଭବନ୍ତି || ୧୩ ||

ଏକାଂ ହି ରୁଦ୍ରା ଯଜନ୍ତି ଦ୍ୱିତୀୟାଂ ହି ବ୍ରହ୍ମା ଯଜତି ତୃତୀୟାଂ ହି ବ୍ରହ୍ମଜା ଯଜନ୍ତି
ଚତୁର୍ଥୀଂ ମରୁତୋ ଯଜନ୍ତି ପଞ୍ଚମୀଂ ବିନାୟକା ଯଜନ୍ତି ଷଷ୍ଠୀଂ ବସବୋ ଯଜନ୍ତି
ସପ୍ତମୀମୃଷୟୋ ଯଜନ୍ତ୍ୟଷ୍ଟମୀଂ ଗନ୍ଧର୍ବା ଯଜନ୍ତି ନବମୀମଘରସୋ ଯଜନ୍ତି ଦଶମୀ ହି
ଦିବୋଽଧିଷ୍ଠାନ୍ତି ତିଷ୍ଠତ୍ୟେକାଦଶ୍ୟନ୍ତରିଷପଦଂ ଗତା ଦ୍ୱାଦଶୀ ତୁ ଭୂମ୍ୟାଂ ତିଷ୍ଠତି
ତା ହି ଯେ ଯଜନ୍ତି ତେ ମୃତ୍ୟୁଂ ତରନ୍ତି ମୁକ୍ତିଂ ଲଭନ୍ତେ ଗର୍ଭଜନ୍ମଜରାମରଣତାପତ୍ରୟାତ୍ମକଂ
ଦୁଃଖଂ ତରନ୍ତି ॥ ୧୪ ॥

ପ୍ରଥମାଂ ମଧୁରା ରମ୍ୟାଂ ସଦା ବ୍ରହ୍ମାଦିସେବିତାମ୍ ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାଶାର୍ଙ୍ଗରକ୍ଷିତାଂ ମୁଗଲାଦିଭିଃ ॥

ୟତ୍ରାସୌ ସଂସ୍ଥିତଃ କୃଷ୍ଣସ୍ତୀଭିଃ ଶକ୍ତ୍ୟା ସମାହିତଃ ।
ରାମାନିରୁଦ୍ରପ୍ରଦ୍ୟୁନ୍ନୈ ରୁକ୍ମିଣ୍ୟା ସହିତୋ ବିଭୁଃ ॥

ଚତୁଃଶବ୍ଦୋ ଭବେଦେକୋ ହ୍ୟେଂକାରଃ ସମୁଦାହୃତଃ ।
ତସ୍ମାଦେବ ପରୋ ରଜସ ଇତି ସ୍ରୋହମିତ୍ୟବଧାର୍ଯ୍ୟ ଗୋପାଲୋହମିତି ଭାବୟେତ୍ ।
ସ ମୋକ୍ଷମଶୁତେ ସ ବ୍ରହ୍ମତ୍ୱମଧିଗଚ୍ଛତି ସ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍-ଭବତି ଗୋପାଞ୍ଜୀବାନ୍ମୁ
ଆତ୍ମତ୍ୱେନାସୃଷ୍ଟିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାଲୀତି ସ ଗୋପାଲୋ ଭବତି ହ୍ୟେଂ ତଦ୍ୟତ୍ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣାତ୍ମକୋ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦୈକରୂପଃ ସ୍ରୋହମ୍ ।
ଓଁ ତଦ୍ଘୋପାଲଦେବ ଏବ ପରଂ ସତ୍ୟମବାଧିତଂ ସ୍ରୋହମିତ୍ୟାତ୍ମାନମାଦାୟ ମନସ୍ୱେକ୍ୟଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ।
ଆତ୍ମନୋ ଗୋପାଲୋହମିତି ଭାବୟେତ୍ ଏବାବ୍ୟକ୍ତୋନନ୍ତୋ ନିତ୍ୟୋ ଗୋପାଲଃ ।
ମଧୁରାୟାଂ ସ୍ଥିତିର୍ବ୍ରହ୍ମନ୍-ସର୍ବଦା ମେ ଭବିଷ୍ୟତି ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାପଦ୍ମବନମାଲାବୃତସ୍ତୁ ବୈ ॥

ଚିସ୍ତ୍ୱରୂପଂ ପରଂଜ୍ୟୋତିଃସ୍ୱରୂପଂ ରୂପବର୍ଜିତମ୍ ।
ସଦା ମାଂ ସଂସ୍ମରନ୍-ବ୍ରହ୍ମନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣଂ ଯାତି ନିଶ୍ଚିତମ୍ ॥

ମଧୁରାମଣ୍ଡଲେ ଯସ୍ତୁ ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପସ୍ଥିତୋଽପି ବା ।
ୟୋଃର୍ଯ୍ୟେତ୍-ପ୍ରତିମାଂ ପ୍ରୀତ୍ୟା ସ ମେ ପ୍ରିୟତରୋ ଭୁବି ॥ ୧୫ ॥

ତସ୍ୟାମଧିଷ୍ଠିତଃ କୃଷ୍ଣରୂପୀ ପୂଜ୍ୟସ୍ତୟା ସଦା ।
ଚତୁର୍ଥା ତାସ୍ୟାଧିକାରୀଭେଦତ୍ତେନ ଯଜନ୍ତି ମାମ୍ ॥

ୟୁଗାନୁବର୍ତ୍ତନୋ ଲୋକା ଯଜନ୍ତୀହ ସୁମେଧସଃ ।
ଗୋପାଲଂ ସାନୁଜଂ କୃଷ୍ଣଂ ରୁକ୍ମିଣ୍ୟା ସହ ତପୁରମ୍ ॥

ଗୋପାଲୋଽହମଜୋ ନିତ୍ୟଃ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନୋଽହଂ ସନାତନଃ ।
ରାମୋଽହଂ ହ୍ୟନିରୁଦ୍ଧୋଽହମାତ୍ମାନମର୍ଚ୍ଛେଦୁଧଃ ॥

ମୟୋକ୍ତେନ ସଧର୍ମେଣ ନିଷ୍କାମେଣ ବିଭାଗଣଃ ।
ତୈରୟଂ ପୂଜନୀୟୋ ବୈ ଭଦ୍ରକୃଷ୍ଣୋ ନିବାସିଭିଃ ॥

ତଦ୍ଦର୍ମଗତିହୀନା ଯେ ତସ୍ୟାଂ ମୟି ପରାୟଣାଃ ।
କଲିନା ଗ୍ରସିତା ଯେ ବୈ ତେଷାଂ ତସ୍ୟାମବସ୍ଥିତିଃ ॥

ୟଥା ଦ୍ୱଂ ସହ ପୁତ୍ରେଷୁ ଯଥା ରୁଦ୍ରୋ ଗଣୈଃ ସହ ।
ୟଥା ଶ୍ରିୟାଃଭିୟୁକ୍ତୋଽହଂ ତଥା ଭକ୍ତୋ ମମ ପ୍ରିୟଃ ॥ ୧୬ ॥

ସ ହୋବାଚାକ୍ଷୟୋନିଶ୍ଚତୁର୍ଭିର୍ଦେବୈଃ କଥମେକୋ ଦେବଃ ସ୍ୟାତ୍ ।
ଏକମକ୍ଷରଂ ଯଦ୍ୱିଶୁତଂ ହ୍ୟନେକାକ୍ଷରଂ କଥଂ ଭୂତଂ ସ ହୋବାଚ ।
ତଂ ହି ବୈ ପୂର୍ବଂ ହ୍ୟେକମେବାଦ୍ୱିତୀୟଂ ବ୍ରହ୍ମାସୀଉସ୍ମାଦବ୍ୟକ୍ତଂ ବ୍ୟକ୍ତମେବାକ୍ଷରଂ
ତସ୍ମଦକ୍ଷରାନ୍ନହାନ୍ନହତୋ ବା ଅହଂକାରସ୍ତସ୍ମାଦେବାହଂକାରାପୃଞ୍ଚି ତନ୍ନାତ୍ରାଣି
ତେଭ୍ୟୋ ଭୂତାନି ତୈରାବୃତମକ୍ଷରଂ ଭବତି ।

ଅକ୍ଷରୋଽହମୋଂକାରୋଽହମଜରୋଽଭୟୋଽମୃତୋ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ

ସ ମୁକ୍ତୋଽହମସ୍ତ୍ୟକ୍ଷରୋଽହମସ୍ତି ।

ସତ୍ତାମାତ୍ରଂ ବିଶ୍ୱରୂପଂ ପ୍ରକାଶଂ ବ୍ୟାପକଂ ତଥା ।

ଏକମେବାଦ୍ୟୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ମାୟୟା ତୁ ଚତୁଷ୍ଟୟମ୍ ॥

ରୋହିଣୀତନୟୋ ରାମୋ ଅକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ।

ତୈଜସାତ୍ମକଃ ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ ଉକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ॥

ପ୍ରାଜ୍ଞାତ୍ମକୋଽନିରୁଦ୍ଧୋ ବୈ ମକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ।

ଅର୍ଥମାତ୍ରାତ୍ମକଃ କୃଷ୍ଣୋ ଯସ୍ମିନ୍ନିଶ୍ଠଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ॥

କୃଷ୍ଣାତ୍ମିକା ଜଗନ୍ନର୍ତ୍ତୀ ମୂଳପ୍ରକୃତିରୁକ୍ଳିଣୀ ॥

ବ୍ରଜସ୍ୱୀଜନସଂଭୂତଃ ଶ୍ରୁତିଭ୍ୟୋ ବ୍ରହ୍ମସଂଗତଃ ।

ପ୍ରଣବେନ ପ୍ରକୃତିତ୍ୱଂ ବଦନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଃ ॥

ତସ୍ମାଦୋଂକାରସଂଭୂତୋ ଗୋପାଲୋ ବିଶ୍ୱସଂସ୍ଥିତିଃ ।

କ୍ଳୀମୋଂକାରଂ ଚ ଏକତ୍ୱଂ ପଠ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମବାଦିଭିଃ ॥

ମଧୁରାୟାଂ ବିଶେଷେଣ ମାଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ନୋକ୍ଷମଶୁଭେ ॥

ଅଷ୍ଟପତ୍ରଂ ବିକସିତଂ ହୃଦ୍ଭୂତଂ ତତ୍ର ସଂସ୍ଥିତମ୍ ।

ଦିବ୍ୟଧ୍ୱଜାତପତ୍ରେଷୁ ଚିହ୍ନିତଂ ଚରଣଦ୍ୱୟମ୍ ।

ଶ୍ରୀବତ୍ସଲାର୍ଚ୍ଚନଂ ହୃଦ୍ଭୂତଂ କୌସୁଭଂ ପ୍ରଭୟା ଯୁତମ୍ ॥

ଚତୁର୍ଭୁଜଂ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଶାର୍ଙ୍ଗପଦ୍ମଗଦାନୃତମ୍ ।

ସୁକେୟୁରାନୃତଂ ବାହୁଂ କଣ୍ଠଂ ମାଲୀସୁଶୋଭିତମ୍ ॥

ଦ୍ୟୁମନ୍ତ୍ରୀଚମତୟଂ ସ୍ଫୁରନ୍ନକରକୁଣ୍ଡଳମ୍ ।
ହିରଣ୍ମୟଂ ସୌମ୍ୟତନ୍ମୁଂ ସ୍ଵଭକ୍ତାୟାଭୟପ୍ରଦମ୍ ॥

ଧ୍ୟାୟେନ୍ନନସି ମାଂ ନିତ୍ୟଂ ବେଶୁଶୃଙ୍ଖଧରଂ ତୁ ବା ॥

ମଥ୍ୟତେ ତୁ ଜଗତ୍ରର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନେନ ଯେନ ବା ।
ତସ୍ମାରଭୂତଂ ଯଦ୍ୟସ୍ମାଂ ମଥୁରା ସା ନିଗଦ୍ୟତେ ।
ଅଷ୍ଟଦିକ୍ପାଲିଭିର୍ଭୂମିପଦ୍ମଂ ବିକସିତଂ ଜଗତ୍ ॥

ସଂସାରାର୍ଣ୍ଣବସଂଜାତଂ ସେବିତଂ ସମମାନସୈଃ ।
ଚନ୍ଦ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟମ୍ବରୌଚିତ୍ୟା ଧୃଜୋ ମେରୁର୍ହିରଣ୍ମୟଃ ॥

ଆତପତ୍ରଂ ବ୍ରହ୍ମଲୋକଂ ମଧୋର୍ଧ୍ଵଚରଣଃ ସ୍ଫୁତମ୍ ।
ଶ୍ରୀବତ୍ରଂ ଚ ସ୍ଵରୂପଂ ଚ ବର୍ତ୍ତତେ ଲାଞ୍ଜନୈଃ ସହ ।
ଶ୍ରୀବତ୍ରଲାଞ୍ଜନଂ ତସ୍ମାନ୍ନାଥ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମବାଦିଭିଃ ॥

ଯେନ ସୂର୍ଯ୍ୟାଗ୍ନିବାକ୍ଚନ୍ଦ୍ରତେଜସା ସ୍ଵସ୍ଵରୂପିଣା ।
ବର୍ତ୍ତତେ କୌସ୍ତୁଭମଣିଂ ତଂ ବଦନ୍ତୀଶମାନିନଃ ॥

ସତ୍ତ୍ଵଂ ରଜସ୍ତମ ଇତି ଅହଂକାରଶ୍ଚତୁର୍ବିଧଃ ।
ପଞ୍ଚଭୂତାତ୍ମକଃ ଶଙ୍ଖଃ ପରୋ ରଜସି ସଂସ୍ଥିତଃ ॥

ବାଲସ୍ଵରୂପମତ୍ୟନ୍ତଂ ମନଶ୍ଚକ୍ରଂ ନିଗଦ୍ୟତେ ।
ଆଦ୍ୟା ମାୟା ଭବେଚ୍ଛାର୍ଜଂ ପଦ୍ମଂ ବିଶ୍ଵଂ କରେ ସ୍ଥିତମ୍ ।
ଆଦ୍ୟା ବିଦ୍ୟା ଗଦା ବେଦ୍ୟା ସର୍ବଦା ମେ କରେ ଶ୍ରିତା ।
ଧର୍ମାର୍ଥକାମକେୟୂର୍ଭୈର୍ଦିବୈର୍ନିତ୍ୟମବାରିତୈଃ ।
କଣ୍ଠଂ ତୁ ନିର୍ଗୁଣଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ମାଲ୍ୟତେ ମାୟାୟଃଜୟା ।
ମାଲା ନିଗଦ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମଂସ୍ତବ ପୁତ୍ରେଷୁ ମାନସୈଃ ॥

କୃଷ୍ଣସ୍ୟ ସ୍ୱରୂପଂ ଚ କିରୀଟଂ ପ୍ରବଦନ୍ତି ମାମ୍ ।
ଅକ୍ଷରୋଽଽପଂ ପ୍ରସ୍ତୁରଞ୍ଜକୁଶୁଲଂ ଯୁଗଲଂ ସ୍ତୁତମ୍ ॥

ଧ୍ୟାୟେନ୍ନମ ପ୍ରିୟୋ ନିତ୍ୟଂ ସ ମୋକ୍ଷମପିଗଚ୍ଛତି ।
ସ ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ତସ୍ମୈ ଚ ଆତ୍ମାନଂ ଦଦାମୀତି ॥

ଏତସ୍ମିନ୍ ଭବିଷ୍ୟତି ମୟା ପ୍ରୋକ୍ତଂ ବିଧେ ତବ ।
ସ୍ୱରୂପଂ ଦ୍ୱିବିଧଂ ଚୈବ ସଗୁଣଂ ନିର୍ଗୁଣଂ ତଥା ॥ ୧୭ ॥

ସ ହୋବାଚାହଂ ଯୋନିର୍ବ୍ୟକ୍ତାନାଂ ମୂର୍ତ୍ତୀନାଂ ପ୍ରୋକ୍ତାନାଂ କଥଂ
ବାବଧାରଣା ଭବନ୍ତି କଥଂ ବା ଦେବା ଯଜନ୍ତି ରୁଦ୍ରା ଯଜନ୍ତି
ବ୍ରହ୍ମା ଯଜତି ବିନାୟକା ଯଜନ୍ତି ଦ୍ୱାଦଶାଦିତ୍ୟା ଯଜନ୍ତି ବସବୋ
ଯଜନ୍ତ୍ୟପ୍ସରସୋ ଯଜନ୍ତି ଗନ୍ଧର୍ବା ଯଜନ୍ତି ସ୍ୱପଦଂ ଗତାଃ କ୍ରୂପାନେ
ତିଷ୍ଠତି କାଂ ମନୁଷ୍ୟା ଯଜନ୍ତି ।

ସ ହୋବାଚ ତଂ ତୁ ହ ବୈ ନାରାୟଣୋ ଦେବଃ ।
ଆଦ୍ୟା ଅବ୍ୟକ୍ତା ଦ୍ୱାଦଶ ମୂର୍ତ୍ତୟଃ ସର୍ବେଷୁ ଲୋକେଷୁ ସର୍ବେଷୁ
ଦେବେଷୁ ସର୍ବେଷୁ ମନୁଷ୍ୟେଷୁ ତିଷ୍ଠତି ରୁଦ୍ରେଷୁ ଚୌଦ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମଣେ
ବ୍ରାହ୍ମୀ ଦେବେଷୁ ଦୈବୀ ମାନସେଷୁ ମାନସୀ ବିନାୟକେ ବିଘ୍ନବିନାଶିନ୍ୟାଦିତ୍ୟେଷୁ
ଜ୍ୟୋତିର୍ଗନ୍ଧର୍ବେଷୁ ଗାନ୍ଧର୍ବ୍ୟପ୍ସରଃସ୍ତେବଂ ଗୌର୍ବସୁଷ୍ମେବଂ କାମ୍ୟାକ୍ରୂପାନେ ପ୍ରକାଶନ
ଆବିର୍ଭାବା ତିରୋଭାବା କେବଳା ତୁ ସ୍ୱପଦେ ତିଷ୍ଠତି ତାମସୀ ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ ରାଜସୀ
ମାନୁଷୀ ବିଜ୍ଞାନଘନ ଆନନ୍ଦଘନଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦୈକରସେ ଭକ୍ତିଯୋଗେ ତିଷ୍ଠତି ॥ ୧୮ ॥

ଓଁ ଟାଂ ପ୍ରାଣାତ୍ମନେ ଟାଂ ତସ୍ମାଦ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ପ୍ରାଣାତ୍ମନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧ ॥
ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭାୟ ଟାଂ ତସ୍ମାଦ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ
ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ଟାମପାନାତ୍ମନେ ଟାଂ ତସ୍ମାଦ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତା ଅପାନାତ୍ମନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନାୟାନିରୁଦ୍ଧାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ବ୍ୟାନାତୁନେ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବ୍ୟାନାତୁନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୫ ॥
 ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ରାମାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୬ ॥
 ଓଁ ଟାମୁଦାନାତୁନେ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ଉଦାନାତୁନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭ ॥
 ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ଦେବକୀନନ୍ଦନାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୮ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ସମାନାତୁନେ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ସମାନାତୁନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୯ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଗୋପାଳାୟ ନିଜସ୍ୱରୂପାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୦ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ପ୍ରଧାନାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୧ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସାବିନ୍ଦ୍ରିୟାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୨ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ଭୂତାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୩ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସାରୁଦ୍ରମପୁରୁଷୋ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୪ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ପରବ୍ରହ୍ମଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୫ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ସର୍ବଭୂତାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୬ ॥
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ଜାଗ୍ରସ୍ୱପ୍ନସୁଷୁପ୍ତିମତୀତ୍ୟ ଭୂର୍ଭୂତୀତୋ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ
 ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୭ ॥

ଏକୋ ଦେବଃ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ଗୁରୁଃ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ସର୍ବଭୂତାନ୍ତରାତୁ ।
 କର୍ମାଧ୍ୟକ୍ଷଃ ସର୍ବଭୂତାଧିବାସଃ ସାକ୍ଷୀ ଚେତା କେବଲୋ ନିର୍ଗୁଣଶ୍ଚ ॥

ରୁଦ୍ରାୟ ନମ ଆଦିତ୍ୟାୟ ନମୋ ବିନାୟକାୟ ନମଃ ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ନମୋ ବିଦ୍ୟାୟ ନମଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ନମୋଃଶ୍ୱୟେ ନମଃ ପିତ୍ରେ ନମୋ ନିରୂତୟେ ନମୋ ବରୁଣାୟ ନମୋ ମରୁତେ
 ନମଃ କୁବେରାୟ ନମ ଇଶାନାୟ ନମୋ ବ୍ରହ୍ମଣେ ନମଃ ସର୍ବେଭ୍ୟା ଦେବେଭ୍ୟା ନମଃ ।
 ଦତ୍ତା ସ୍ତୁତିଂ ପୁଣ୍ୟତମାଂ ବ୍ରହ୍ମଣେ ସ୍ୱସ୍ତରୂପିଣେ ।
 କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱଂ ସର୍ବଲୋକାନାମନ୍ତର୍ଧାନେ ବଭୂବ ସଃ ॥

ବ୍ରହ୍ମଣୋ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରେଭ୍ୟୋ ନାରଦାଋ ଶ୍ରୁତଂ ଯଥା ।

ତଥା ପ୍ରୋକ୍ତଂ ତୁ ଗାନ୍ଧର୍ବ ଗଚ୍ଛ ତ୍ଵଂ ସ୍ଵାଲୟାନ୍ତ୍ରିକଂ ଗଚ୍ଛ ତ୍ଵଂ ସ୍ଵାଲୟାନ୍ତ୍ରିକମିତି ॥ ୧୯ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତୁନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ॥

ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନୁ୍ୟପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳତାପିନୁ୍ୟପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

